

Huvudman

Trollhättans kommun
utbildning@trollhattan.se

Ärendet

Tillsyn av förskoleklass och grundskola Kronan F-3 i Trollhättans kommun.

Beslut

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Trollhättans kommun en anmärkning avseende brister rörande tillgång till elevhälsa. Trollhättans kommun ska senast **den 17 maj 2023** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalad brist. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det gäller undervisningens syfte och innehåll, information om elevens utveckling och garantin för tidiga stödinsatser.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till dokument.goteborg@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 2320, 403 15 Göteborg. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2022:7246) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys hösten 2022 inlett en tillsyn av Kronan F-3, Trollhättans kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Kronan F-3 följer gällande bestämmelser om tillgång till elevhälsa, undervisningens syfte och innehåll, information om elevens utveckling och garantin för tidiga stödinsatser.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, representanter för elevhälsan och rektor samt lektionsobservationer den 8 och 9 november 2022. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bl.a. åtgärdsprogram. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Anmärkning

Tillgång till elevhälsa

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av den inkomna informationsinhämtningen framkommer att skolenheten har tillgång till specialpedagog, speciallärare, socialpedagog, skolsköterska, kurator, skolläkare och vid behov tillgång till psykolog. Representanter för elevhälsan och rektorn berättar att det visserligen finns en kontaktpsykolog som anlitas vid behov, men att psykologen inte deltar under elevhälsans möten eller i något av elevhälsans förebyggande eller hälsofrämjande arbete. Rektorn säger att hen kan kontakta psykologen om övriga professioner i elevhälsan inte räcker till och om det behövs ytterligare ett perspektiv eller om det behövs en utredning av enskild elev. Psykologen används enligt rektorn endast vid behov samt i åtgärdande arbete, inte i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska det för eleverna i förskoleklassen och grundskolan finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till

personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses (2 kap. 25 § skollagen).

Av förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165, s. 276) framgår att arbete med elevhälsa förutsätter en hög grad av samverkan mellan elevhälsans personal och övriga personalgrupper samt att det finns kompetens att tillgå för detta arbete. Det är också angeläget att samverkan sker med övrig hälso- och sjukvård samt med socialtjänsten. I det individuellt inriktade arbetet har elevhälsan ett särskilt ansvar för att undanröja hinder för varje enskild elevs lärande och utveckling. De mer generellt inriktade uppgifterna, där elevhälsans medverkan är viktig, rör elevernas arbetsmiljö, skolans värdegrund som t.ex. arbetet mot kränkande behandling och undervisningen om tobak, alkohol och andra droger och övrig livsstilsrelaterad ohälsa, jämställdhet samt sex- och samlevnadsundervisning m.m. Elevhälsan har ett särskilt ansvar för att bevaka att skolan bidrar till att skapa goda och trygga uppväxtvillkor. I förarbetena anges vidare (prop. 2009/10:165, s. 656-657) att elevhälsan främst ska vara förebyggande och hälsofrämjande och omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Detta innebär att elevhälsan ska bidra till skapandet av miljöer som främjar elevernas lärande, utveckling och hälsa. Elevhälsan ska också stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att skolenheten saknar tillgång till samtliga kompetenser i elevhälsan. Utredningen visar att det saknas tillgång till psykolog som deltar i elevhälsans uppdrag, i vilket såväl individuellt som generellt inriktade insatser ingår och som omfattar åtgärdande, förebyggande och hälsofrämjande insatser. Att psykolog kan kontaktas vid behov såsom vid utredning av enskild elev och vid åtgärdande insatser förändrar inte denna bedömning eftersom psykologen i övrigt inte har deltagit i elevhälsans arbete och uppdrag vid skolenheten, vilket är en brist.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen. Trollhättans kommuns verksamhet vid Kronan F-3 uppfyller inte författningarnas krav vad gäller tillgång till elevhälsa. Utredningen visar att eleverna ges tillgång till resterande kompetenser i elevhälsan som deltar i elevhälsans uppdrag. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristen som mindre allvarlig och finner därför skäl att tilldela Trollhättans kommun en anmärkning.

Områden utan konstaterade brister

Undervisningens syfte och innehåll

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av Skolinspektionens intervjuer med lärare och rektor framkommer att undervisningen följer och omfattar aktuellt ämnes syfte och centralt innehåll i kursplanen. Lärarna säger att planering av undervisningen sker i arbetslaget där ovanstående behandlas samt att planeringarna utvärderas fortlöpande. Vidare säger lärarna att de även planerar och arbetar ämnesövergripande. Rektorn bekräftar att lärarna arbetar mycket gemensamt och planerar undervisningens innehåll tillsammans och utifrån den grovplanering som lärarna gör säkerställs det att undervisningen följer och omfattar aktuellt ämnes syfte och centralt innehåll i kursplanen.

Rättslig reglering

I läroplanen för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (SKOLFS 2010:37) anges kursplanerna för respektive ämne i grundskolan (5. Kursplaner).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Information om elevens utveckling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av Skolinspektionens intervjuer med elever och lärare framkommer att eleven och elevens vårdnadshavare informeras om elevens utveckling genom utvecklingssamtal. Lärarna berättar att de har utvecklingssamtal en gång per termin med elev och vårdnadshavare där de informerar om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kriterierna för bedömning. All dokumentation om elevens utveckling sker på skolenhetens lärplattform som både skolenhetens personal och vårdnadshavare har tillgång till. Eleverna berättar att det är elev, vårdnadshavare och lärare som deltar i utvecklingssamtalet. Samtalet handlar om hur det går i de olika ämnena men också om elevens trivsel i skolan och om vilka mål eleven har med sitt skolarbete.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska läraren, eleven och elevens vårdnadshavare minst en gång varje termin i grundskolan ha ett utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas samt om vilka insatser som behövs för att eleven ska uppfylla betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. Informationen vid utvecklingssamtalet ska grunda sig på en utvärdering

av elevens utveckling i förhållande till läroplanen och betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper i de ämnen som eleven får undervisning i (10 kap. 12 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Garantin för tidiga stödinsatser

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av Skolinspektionens intervjuer med lärare, representanter för elevhälsan och rektor framkommer att förskollärare och lärare använder de nationella kartläggningmaterialen i förskoleklass, de nationella bedömningsstöden i årskurs 1 och de nationella proven i årskurs 3. Därefter går arbetslaget igenom resultat och gör en första analys för att se vilka elever som indikerar på att behöva stöd i sitt lärande. Det görs ytterligare en bedömning i samråd med specialläraren för att se vilka elever som är i behov av stöd i form av extra anpassningar eller om det behöver göras en anmälan till rektor om elever kan vara i behov av särskilt stöd. Representanter för elevhälsan säger att de har ett gemensamt dokument där det framgår hur eleverna ligger till kunskapsmässigt och där elevernas extra anpassningar är tydligt dokumenterade. Vid kunskapsmässiga problem tar specialpedagogen eller specialläraren vid och vid behov går vidare med ytterligare kartläggningar. Representanterna berättar också att tvålärarsystemet gör det möjligt att bredda ledning och stimulans och att det ökar möjligheten att ge extra anpassningar inom klassens ram. Lärarna genomför extra anpassningar och elevhälsan är också med och bedömer elevernas behov av stöd. Lärarna berättar också att det finns en tydlig form och struktur för hur överlämningen till nästa årskurs/stadie ska ske där både lärare och specialpedagoger är involverade.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska det göras en särskild bedömning av en elevs kunskapsutveckling i förskoleklassen, om det utifrån användning av ett nationellt kartläggningmaterial finns en indikation på att eleven inte kommer att uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper för årskurs 1 och 3 i svenska, svenska som andraspråk eller matematik, samt i lågstadiet i grundskolan, om det utifrån användning av ett nationellt bedömningsstöd eller ett nationellt prov i svenska, svenska som andraspråk eller matematik, finns en indikation på att eleven inte kommer att uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper för årskurs 1 eller 3. Om det efter en sådan bedömning kan befaras att eleven inte kommer att uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper som gäller för den aktuella skolformen, ska det skyndsamt planeras sådant stöd som anges i 5 § eller göras en anmälan till rektorn enligt 7 §. Det behöver inte göras någon särskild bedömning om förutsättningarna i 5 § eller 7 § redan är uppfyllda. Det ska i så fall skyndsamt

planeras sådant stöd som anges i 5 § eller göras en anmälan till rektorn enligt 7 § (3 kap. 4 § skollagen).

Vidare framgår av skollagen att ansvarig förskollärare eller lärare ska samråda med personal med specialpedagogisk kompetens vid en särskild bedömning enligt 4 §, vid planeringen av stöd enligt 5 § när det i förskoleklassen eller lågstadiet upptäcks att sådant stöd behövs ges i svenska, svenska som andraspråk eller matematik samt vid uppföljning enligt 4b§. Sådant samråd behöver inte genomföras om den ansvariga förskolläraren eller läraren har specialpedagogisk kompetens (3 kap. 4 a § skollagen).

Av skollagen framgår också att det i slutet av förskoleklassen och i slutet av lågstadiet i grundskolan ska det genomföras en uppföljning av sådant stöd som getts enligt 5 § i svenska, svenska som andraspråk och matematik. Resultatet av denna uppföljning ska överföras till den lärare som ska ansvara för eleven i nästa årskurs (3 kap. 4b § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av beslutsfattare Mikaeil Yousefi.

Utredare Gunilla Feiff har varit föredragande i ärendet.

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Madeleine Olofsson och undervisningsråd Elisabeth Fogelberg medverkat.